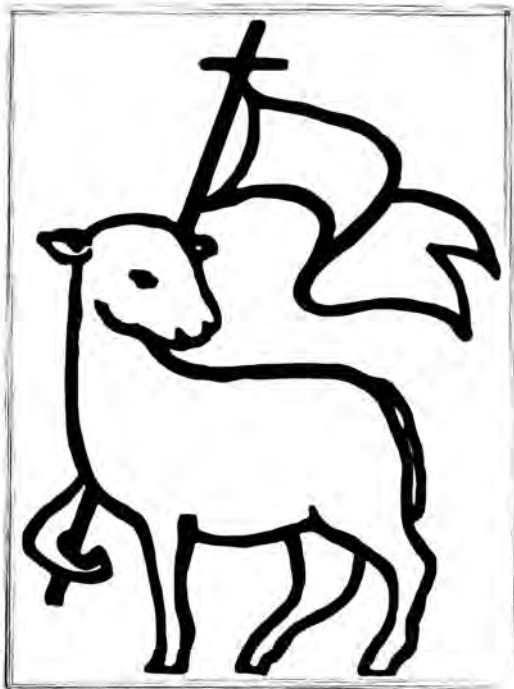

*“Nebudte jen posluchači -
to byste klamali sami sebe!”*

Nové Bratrské Listy

III / 2003, 5. ročník

z obsahu:

Světlo na cestě

Božský bohatýr

*Pěšky po stopách moravských
exulantů*

Kirchentag 2003 v Berlíně

Pomoc potřebným

J. Augusta “Umění práce...” (3)

obsah

Biblická úvaha

Světlo na cestě (Ch. Waas)

Typy žalmů (D. Javornický)

Úroky ze starých pokladů

Božský bohatýr (J. Heller)

Sdílení naděje 3

Evangelium a lidské potřeby

(P. Hejzlar)

Dějiny

Pěšky po stopách moravských exulantů

(D. Říčan)

Ekumena

Kirchentag 2003 v Berlíně

(M. Kalistová)

Unitas Fratrum

Regionální konference v Sev. Irsku

(B. Kejř)

Náš seniorát

Návštěva biskupa J. McOWata

(P. Hejzlar)

Den sester (J. Pernerová)

31. synod (J. Polma)

Tanvald (R. Borski)

Společnost a my

Pomoc potřebným (připravil B. Kejř)

Jak to začalo

Farářův pohled

Mirabilis

Anketa

Recenze

Příloha

Augustovo „Umění práce...“ (3)

Nové Bratrské Listy

Tento církevní časopis pro své členy a přátele vydává OCHRANOVSKÝ SBOR při ČCE v Praze.

Adresa: Hálkova 5, 120 00 Praha 2,

tel: 224 941 870

e-mail: uf.praga@netforce.cz

Registrováno pod zn. MK ČR E 12555

editorial

Historicky první referendum je za námi.

- 3 Účast byla možná slušnější než leckdo čekal.
4 Ale byl výsledek dobrý? “Euro-optimisté”
se radují, že se prosadily jejich naděje a
6 očekávají lepší budoucnost. “Euro-pesimisté”
jsou nespokojeni, snad se budou pokoušet i
7 vznést pochybnosti nad regulérností přípravné
kampaně, děsí se dopadů, které bude mít bru-
selská byrokracie, silnější ekonomika mnohých
8 jiných států a jejich úpadkové životní projevy
na naši společnost. Věru, je velice těžké usu-
zovat, jaký konkrétní vliv bude mít na pod-
mínky a “náladu” v našich zeměpisných
11 šířkách fakt, že se stáváme součástí Evropské
Unie. Dá se předpokládat, že budeme mno-
hokrát příjemně a mnohokrát nepříjemně
14 překvapeni z důsledků, které nám toto spo-
jencetví způsobí.

- Na místě by byl spíše “euro-realismus”.
- 15 Přelomové minulé události (ať revoluce 1989
či třeba konec války 1945 a j.) také vzbuzovaly
16 naděje, že nastanou lepší časy, že pominou
17 nejružnější neblahé jevy, které nás otravují a
18 zneklidňují... Ale časem se vždy ukázalo, že ať
se mění vnější okolnosti jakkoliv, lidé zůstávají
19 v podstatě stejní. A vždy se někteří dokáží
19 prosazovat nevybíravým způsobem, zneužívat
své postavení. Potvrdí se, že neexistuje systém,
21 který by byl stejně spravedlivý pro všechny.
22 A že se nedaří vymýtit to, co je závažným
24 ohrožením naší současnosti a budoucnosti. Je
26 tedy naše členství v Evropské Unii ziskem
nebo ztrátou? Odpověď může znít, že je novou
šancí. Jak bude využita, to ukáží následující
roky.

Přinášíme v tomto čísle další zprávu o sboru v Tanvaldě, který již před časem ztratil svůj dům a nyní ohlašuje novou adresu, kde se schází ke svým shromážděním. V podobném ohrožení je i náš pražský sbor. Bylo mu oznámeno, že dům v Hálkově ul. byl prodán. Budoucnost i zde ukáže, nakolik tato okolnost ovlivní nás - i ty, kteří takové věci páchají.

Pokojný a radostný čas v Boží blízkosti Vám i pro letní měsíce přeje

Bohumil Kejř

biblická úvaha

Světlo na cestě

Svíce mým nohám jest slovo tvé, a světlo stezce mé. (Ž 119, 105)

Žalm 119, v němž čteme tento verš, je mezi žalmy - písněmi v Bibli zcela zvláštní, umělecké dílo. Mezi ostatními žalmy je nápadný již svou délkou. Ve všech generacích hleděli konfirmandi na tento žalm s obavou, aby se jej nemuseli učit.

V Lutherově překladu Bible je žalm nadepsán „zlatá abeceda“. Tento nadpis poukazuje na uměleckou stavbu žalmu, která nemůže být prakticky v žádném překladu napodobena. 22 slov, z nichž každá má 8 veršů. To dohromady dává pozoruhodnou délku, 176 veršů. Zvláštní je, že všech osm veršů v každé sloce začíná stejným písmenem. Tato počáteční písmena jsou řazena podle hebrejské abecedy. Tedy: V první sloce začínají všechny verše na A, ve druhé sloce na B a tak dále. Hebrejská abeceda má 22 písmen, proto 22 slov. Ve všech 176 verších však jde v podstatě o jediné téma. Radost a úžas nad tím, že nám Bůh skrze své slovo ukazuje směr. To je téma, které tu je ve 176 variacích zpíváno: Bůh mě nejen stvořil, ale dává mi své slovo, které vede můj život.

Tento žalm není žádná spontánní píseň zbožného srdce, která je napsána v jedné chvíli a není ani jednoduchou písní pro bohoslužby sboru. Je to opravdu umělecká báseň, kterou někdo dlouho „za psacím stolem“ přepracovával a piloval. Lépe té umělecké básni porozumíme, když se pokusíme trochu si jejího autora představit. Myslím, že to byl člověk s dlouhým a pestrým životem plným zkušeností víry. A on si udělal čas, aby svůj život a své zkušenosti se slovem Božím popsal. Začal tím, že si napsal písmena abecedy odshora dolů a pak k nim začal připojovat své zkušenosti. Jak k němu Bůh mluvil, co prožil se slovem Božím v dobrých i zlých dnech, v setkání s přáteli i nepřáteli, s lidmi váženými i prostými, doma i na cestách. A při tomto psaní žasl, jak jej slovo Boží podpíralo a povzbuzovalo, jak jej povolávalo a ovlivňovalo. Od A do Z, žádný den, aby něco takového neprožil.

To je vlastně nádherná věc. Snad bychom někdy měli také něco takového zkusit. Kde a jak, od prvního do posledního dne, jsme poznávali Boží slovo a jeho působení. Nad různými písmeny takové abecedy se nám snad vynoří zapomenutá jména a místa, obrazy a situace. Naše abeceda na cestě s Bohem - v tiché chvíli na tom pracovat. V tom může být velké duchovní požehnání. A když si takovou naši abecedu přečteme, pak v ní snad objevíme - tak jako v žalmu 119 - to jediné téma, které se v mnoha variacích víne naším životem: Svíce mým nohám jest slovo tvé, a světlo stezce mé.

„Svíce mým nohám“. V hebrejštině je to jedno zvláštní slovo. „Lampa pro nohy“. Ať už v době žalmisty měli nějaké takové zvláštní zařízení nebo ne, jde o světlo, které osvětluje prostor kolem nohou. Boží slovo se týká mých nohou. To je něco podivuhodného. Není tu řeč o tom, že je určeno pro moji mysl, pro můj rozum. Není tu řeč o srdci, o tom, že určuje mé vnitřní nasměrování, moji víru. To vše je jistě pravdivé a důležité, ale o tom tu není řeč. Je tu řečeno, že Boží slovo se týká mých nohou. Bůh se mnou mluví tak, abych mohl vidět místo, kam mohu s jistotou stoupnout. On mi svítí, abych nemusel tápat do

tmy, ale abych mohl ve svém životě dělat jisté kroky. Když s námi Bůh mluví, pak mu nejde jen o naše vnitřní zaměření a duchovní porozumění. Jde mu o zcela konkrétní kroky, které máme a můžeme činit v našem prostředí a okolí. Boží slovo energicky odmítá všechny ty řeči, které tak často slyšíme: „S tím se nedá nic dělat“, „to je jenom kapka v moři“, „s tím musí udělat něco ti nahoře“. Bůh ve svém slovu všem těmto výrokům protiřečí. On osvětluje před našima nohama místo, kam můžeme a máme vstoupit: „Ty zde učin první krok“. On chce pohnout naše nohy ke konkrétním krokům: „Slovo mé je svíce nohám tvým a světlo stezce tvé“.

Přitom však nemůžeme myslet na jasně ozářenou ulici. My, Evropané 20. a 21. století už sotva víme, co je skutečná tma. Náš svět je všude osvětlen. Vypínač je vždy na dosah ruky anebo alespoň baterka v kapse. Zkusme si však představit, že jsme na cestě a je „tma jako v pytli“, že nevidíme svoji ruku před očima. V takové situaci se nacházel žalmista. Teprve z toho můžeme názorně pochopit, o čem mluví, když říká: „Boží slovo je jako světlo na mé cestě“. Kdo je ve tmě na cestě, může se orientovat jenom podle světla. Buď podle světla hvězd, nebo podle světla v dálce, které dává směr. Tak poznává - tudy vede cesta.

Žalmista neznal záplavu světél, která osvětluje naše ulice. O tom tu není řeč. Myslí tu právě jen na takový světelný bod, světlo na obzoru, které nám dává orientaci v temnotě. A když k tomu přidáme ještě zmíněnou „svítilnu pro nohy“, která nám vždy osvětluje příští krok - je možné s jistotou jít i temnou krajinou. Těmito dvěma světly popisuje žalm význam Božího slova pro náš život.

Rozumějme dobře. Ne celá má životní cesta, vše co je přede mnou, bude osvětleno. Mnohé zůstane v temnotě, mnohé neprohlédnu. Jaká je cesta přede mnou, nevím a také to nepotřebuji vědět. Boží slovo mi jako světlo na cestě dává směr a orientaci a jako svítilna pro nohy mi umožňuje každý další krok. A právě tak málo nebo ještě méně bude osvětlen svět kolem mě. Mnohé zůstává záhadou, mnohé je nepochopitelné, snažíme se a namáháme, ale mnohému nerozumíme. Zůstává mnoho nezodpovězených otázek - proč a jak se to a to děje a proč to Bůh dopouští. Já to nevím a nepotřebuji vědět.

To, co je důležité a to, co potřebuji: Nalézt Boží slovo jako světlo pro mé nohy a orientaci na mé cestě.

Ježíš je světlo světa. Proto však nebude vše v mém životě, v naší církvi a v našem sboru jasné. On nám, své církvi, ukazuje příští krok a velký cíl. Následujeme jej.

*Christoph Waas
(kázání při sborovém dnu v Potštejně, přeložil O. Halama)*

Typy Žalmů

Úvod

V tomto článku se pokouším popsat základní typy biblických žalmů. Sleduji jejich obvyklou stavbu, kompozici. Alespoň ve zjednodušené podobě. Uvádím vždy jeden příklad za mnohé. Jsem přesvědčen, že biblické žalmy i svou stavbou mluví a reflektují celou škálu životních situací. Není situace, která by byla mimo dosah Božího vnímání. Není situace, ve které bychom museli mlčet

a nemohli se modlit. Není pocit, kterého bychom se nejdříve museli zbavit a pak až směli před Boží tvář. Jsme zváni k tomu, abychom veškeré pocity vyjadřovali přímo Bohu a hledali Jeho světlo a blízkost.

Typy žalmů

1. Chvalozpěv (např. Ž 135)

Obsahuje obvykle tyto tři části: výzva k chvále (135:1-3), jádro chvalozpěvu vyjadřující důvod chvály (135:4-18), výzva ke chvále (135:19-21). V jádru chvalozpěvu se často objevuje stvoření (Ž 148), činy spásy (Ž 105), Boží charakter (Ž 113). Je dobré sledovat i jiné důvody ke chvále.

2. Žalozpěv (např. Ž 74)

Obsahuje obvykle tyto části: volání o pomoc (74:1-3a.10-11), popis utrpení (74:3b-9), vyznání důvěry (74:12-17), volání o pomoc (74:18-23). Pořadí částí není vždy pevné. Často obsahuje i slib. Většinou slib, že v případě pomoci bude žalmista Hospodina veřejně chválit (Ž 79:13). V žalozpěvech je vyjádřeno utrpení Božího lidu (Ž 80) i utrpení jednotlivce (Ž 35). Utrpení jednotlivců bývá často způsobeno nepřátem (Ž 3), nemocí nebo slabostí (Ž 6). Zvláštním druhem žalozpěvů jsou kající žalmy, které vyjadřují utrpení způsobené hříchem (Ž 51). Žalozpěv jednotlivce je nejčastějším typem žalmu v žaltáři. Tato skutečnost mluví sama za sebe.

3. Díkůvzdání (např. Ž 116)

Díkůvzdání lze chápat jako odpověď na vyslyšený žalozpěv. Obsahuje obvykle tyto části: vyjádření lásky, či vděčnosti (116:1-2), vzpomínku na minulé utrpení a volání (116:3-9), vyjádření vděčnosti (116:10-19). Pořadí částí není vždy pevné.

4. Další

V žaltáři nacházíme i další typy žalmů. Zmíním alespoň dva. Žalmy královské (např. Ž 45), které církev tradičně vztahuje na Krista. Některé z nich ke Kristu explicitně směřují (např. Ž 110). Žalmy mudroslovné, pro které je typické, že neoslovují Boha, ale vyučují (např. Ž 1).

Několik praktických námětů

a. Pěstujeme si citlivost pro stavbu, kompozici žalmů. I kompozice mluví. Hledejme obvyklé části podle výše uvedených příkladů. Počítejme s tím, že někdy může být výstavba žalmu složitější a obvyklé části budou mít spíše podobu opakujeících se motivů. Počítejme s tím, že žalmy nebudou vždy mechanicky symetrické. Žalmy neskládaly stroje, ani rutinéri.

b. V žaltáři jsou modlitby pro celou škálu životních situací. Najdeme si vždy žalm, který odpovídá naší situaci. Učme se žalmy zpaměti (jak bývalo dobrým zvykem). Jsou chvíle, kdy nám dojdou slova pro vlastní modlitbu. Jsou chvíle, kdy nám naše slova nebudou stačit.

c. Zkusme složit vlastní žalm. Věřím, že to prospěje naší víře. Zkusme svou zkušenost vyjádřit podle vzoru biblických žalmů. Vyberme si typ žalmu odpovídající naší zkušenosti a zkusme v něm vlastními slovy vyjádřit obvyklé části. Napišme vlastní žalozpěv, chvalozpěv nebo díkůvzdání. Asi nebude většina našich žalmů ke zveřejnění. Ale Božímu uchu budou, věřím, milé všechny.

d. Používejme žalmy v pastoraci. Čtème lidem (nebo s lidmi) žalmy odpovídající jejich situaci. Nechme lidi napsat jejich vlastní žalm a pak s ním dále pracujeme.

e. Používejme žalmy i nadále ve shromáždění. Recitujme je, zpívejme je, žehnejme jimi (např. Ž 128). Vy, kteří jste obdarováni, skládejte vlastní žalmy pro církev.

D. Javornický
vyučuje Starý zákon na Evangelikálním teologickém semináři

úroky ze starých pokladů

„Božský bohatýr“

Nebot' se nám narodí dítě, bude nám dán syn, na jehož rameni spočine vláda a bude mu dáno jméno: „Divuplný rádce, Božský bohatýr, Otec věčnosti, Vládce pokoje.“ Jeho vladařství se rozšíří a pokoj bez konce spočine na trůně Davidově a na jeho království. Upevní a podepře je právem a spravedlností od toho času až navěky. Horlivost Hospodina zástupů to učiní. (Iz 9,5 - 6)

Už potřetí spolu probíráme tituly vladaře nového věku podle Iz 9,6. Dnes je na řadě titul „Božský bohatýr“, hebrejsky jediné slovo *él*, a „Rek udatný“, hebrejsky také jediné slovo *gibbor*. Dřívější vykladači obě slova vnímali odděleně, tedy jako dva tituly, dnes se oba většinou spojují.

První výraz tohoto sousloví má bohatou minulost. Slůvko *el* znamená ve všech semitských jazycích „bůh“. Ve spojení s dalšími slovy může znamenat i „boží“ nebo „božský“. U Kenaanců a Féníčanů, předchůdců a sousedů Izraele, to však bylo zároveň vlastní jméno krále bohů a vladaře jejich panteonu. Bylo to božstvo nebeské a svrchované. Nebylo spojováno s přírodním děním a proměnami ročního cyklu jako dešťodárce Baal, ztělesnění přírody. Proto byl *El* ztotožněn s Hospodinem a Kraličtí tento výraz překládali většinou „Bůh silný“ narozdíl od něžnějšího *Elohim*.

V Písmu však máme doklady, že titul „bůh“, tedy v původním hebrejském znění *el*, si osobovali i lidé, především pohanští králové, kteří se měli za božské (sr. Gn 6,1-4 Ž 82,6 aj.). To se v Písmu samozřejmě odsuzuje. Nicméně proti samozvaným „božanům“ jde zde, u Iz 9,6, o jejich protiklad, o „božského bojovníka“, tedy o bojovníka nadlidského řádu i úkolu.

Slovu „bůh“ je zde zřejmě třeba rozumět jako volnému přístavku, tj. „bůh - hrdina“, tedy hrdina, a to božský, narozdíl od hrdinů lidských.

Druhé slůvko, které zde Kraličtí přeložili jako „Rek udatný“ a ČEP jako „bohatýr“ znamená doslova bojovník, a to zvláště udatný bojovník čili hrdina. Takoví bojovníci - hrdinové mohou být různí. Záleží na tom, jak bojují, zda líknavě či statečně. Ale zvláště závažné je, proti komu bojují. Ti časní hrdinové bojují jen proti časnému nepříteli. Ale pravé „boží bojovnictvo“ je zváno do jiného boje. Náš boj, říká apoštol, není „proti krvi a tělu“, jak doslova překládají Kraličtí Ef 6,12. ČEP je tu volnější, čte: „Nevedeme svůj boj proti lidským nepřátelům, ale proti mocnostem, silám a všemu, co ovládá tento věk tmy, proti nadzemským duchům zla“. Čili proti poslednímu nepříteli - Smrti

(1Kor 15,26) a všem jejím přísluhovačům.

Proti takovému lidskému Nepříteli ovšem nelze bojovat jen v lidské síle. Proto bojovník, který tu má naději na vítězství, musí být bojovník nadlidský, božský, tedy „Bůh - hrdina“.

My máme narozdíl od starého proroka tu výhodu, že máme takového bojovníka v evangeliích zřetelně před očima. Víme o něm, že nebojuje obvyklými lidskými zbraněmi jako jsou kopí a meče, děla a bomby. Bojuje pokorou a trpělivostí, ponížením a sebezapřením, obětí a křížem. Tedy tak, že se vydává svým nepřátelům a tím přemáhá jejich svědomí a srdce.

Není slavnějšího a nadějnějšího bojování než tento Kristův boj, boj Ducha, do něhož jsme zváni. Ale není také obtížnější bojování než přemáhat ponížení pokorou, nenávisť láskou a lež pravdou. Kdybychom do něho vstoupili všichni, přišlo by Boží království. Ale zatím jsme v tom všichni dlužníky. Zatím to dokázal jen jeden, pravý „božský bojovník“, náš Spasitel. A tak všichni žijeme z jeho vítězství.

Jan Heller

Sdílení naděje (3)

Evangelium a lidské potřeby

„Lidé nebudou zvěsti evangelia naslouchat, pokud nebude promlouvat přímo k nim a jejich životním potřebám. Z těchto potřeb je při komunikaci vždy třeba vycházet a potom hovořit o Kristu, který je řešením lidských problémů. ... Nejen že ho zachrání před peklem, ale může dát dohromady jeho rozpadávající se manželství, vysvobodit ho z dusivých pocitů viny a z nepříjemných zlozvyků, dát mu mír, finanční stabilitu, vyřešit jeho mezilidské problémy, naučit ho potýkat se s těžkou chorobou, ukázat cestu z tragédie nebo těžké osobní ztráty a najít nové životní zdroje. Někdy to bude vše najednou a tomu se říká dobrá zvěst.“ (J. C. Aldrich)

K účinnému sdílení evangelia potřebujeme vědět, jaké jsou zhruba potřeby těch, s nimiž mluvíme. Psycholog A. Maslow sestavil ze základních lidských potřeb jakousi pyramidu. Podle něj nejprve usilujeme o základní zajištění fyzické existence (základna pyramidy). Jsme-li hladoví, žízniví, vyčerpaní, krvácející a vystavení hrozbám fyzické likvidace, nezajímáme se např. o umění či filosofii. Jsou-li však naše fyzické potřeby naplněny, nespokojujeme se s tím a očekáváme od života více. Ozývají se naše společenské potřeby - přátelství, uznání, začlenění do společnosti. Při jejich uspokojení se v nás mohou ještě hlásit o slovo pocity nespokojení, viny, zklamání, nedostatečné sebedůvěry a konečně otázky po smyslu všeho našeho usilování.

Při získávání druhých pro Krista musíme s lidmi začít tam, kde jsou a ne tam, kde bychom chtěli, aby byli. Musíme se snažit porozumět jejich situaci a východiskům. Na každé rovině potřeb usilujeme poskytnout to, co je aktuální. Zatímco základně pyramidy potřeb odpovídá humanitární práce, stupni společenských potřeb odpovídá přátelství a vrcholu pyramidy je přiměřený rozhovor o našem směřování.

Naplněním prvních dvou rovin potřeb bližních si křesťan získává jejich důvěru a zájem svou aktivní, nelhostejnou přítomností, což mu postupně otevírá dveře k hlubším rozhovorům. Nedisponujeme sice ubytovny jako

Armáda spásy, ale už pouhým výrazem obličeje, tónem hlasu a nefalšovaným zájmem o druhé vysíláme nepřehlédnutelné signály o tom, zda je s námi v čase tísně možno počítat, zda jsme k dispozici jako bližní. Samotná dobročinnost je však víceznačná. Někdo může druhým pomáhat proto, aby si získával zásluhy nebo se na veřejnosti prezentoval jako lidumil. Ježíš ani apoštolé, kteří naplňování fyzických potřeb řešili uzdravováním, nespolehali na to, že ostatní najdou cestu k Bohu jen na základě jejich činů, ale kázali a vedli rozhovory.

Nesli bychom také neúměrné břemeno, kdybychom žili s pocitem, že jsme těmi, kdo musí do úmoru naplňovat potřeby druhých. Jednak by to nebylo autenticky lidské (i my sami máme potřeby), jednak bychom některé jedince navykali na nezdravou představu, že druzí mají povinnost o ně pečovat bez ohledu na jejich vlastní přičinění. I Ježíš, který přišel, aby sloužil, se nerozpakoval zahájit rozhovor s ženou u studny tím, že jí požádal, aby mu načerpala vodu (J 4,7). U lidí blížících se vrcholu Maslowovy pyramidy, tedy u těch, kdo jsou relativně soběstační, může být misijně účinné pozvat je ke smysluplnému dílu. Tím jim přiznáváme důstojnost partnerů, uznáváme, že jsou schopni podílet se na našem projektu a neodsunujeme je do role pasivních posluchačů.

Pavel Hejzlar

dějiny

(1) Pěšky po stopách moravských exulantů

ze Suchdolu nad Odrou do Herrnhutu 17. - 26. 5. 2000

Kousek od českoněmecké hranice asi 40 km na sever od Liberce, leží město Herrnhut (Ochranov), které r. 1722 založil prostý tesař Kristian David pro své souvěrce, tajné evangelíky z Moravy, už sto let pronásledované a přesto nezlomené. V době náboženské nesvobody postupně uteklo ze severu Moravy 650 nekatolíků. Nejvíce jich odešlo ze Suchdolu nad Odrou (280), kde povědomí příslušnosti k Jednotě bratrské živil sám Komenský. Z dalších obcí uteklo 100 z Kunína, ze Šenova u Nového Jičína 58, Žiliny 47, Životic 24, Mankovic 21, Ženklaavy 17, Butovic 9, Štramberku 9 atd. V Herrnhutu pak obnovili Jednotu bratrskou a věnovali se evangelizační práci doslova v celém světě, takže dnes můžete narazit na Moravanské kostely a školy v Anglii, Irsku, Severní Americe, na Aljašce, Grónsku, v Karibské oblasti, Indii, Africe, Surinamu, Tibetu, Labradoru, Švýcarsku, Holandsku, prostě téměř všude. Historie Moravských bratrů - Moravanů patří mezi to nejceněnější, co daly naše země Evropě a lidstvu, proto její obdivovatelé založili „MORAVIAN“, Historicko-vlastivědnou společnost. Jednou z jejich akcí byla rekonstrukce cesty - útěku z Moravy do Saska. Moravští bratři svou činnost a všechny události pečlivě zaznamenávali, takže archiv v Herrnhutu uchovává ohromné množství písemností z této doby:

2. května roku 1724 odešel jsem z otcova domu. V polích se ke mně přidali David Nitschmann - ten který později po šestiletém věznění v Kroměříži odešel ke Kristu, David Nitschmann - který jako bratrský biskup zemřel v Bethlehemu v Americe, Johann

Toltschig, který jako ekonom působil v Dublinu v Irsku a tam zemřel a Melchior Zeisberger, nyní opatrovník ovdovělých v Herrnhutu.

Kolem desáté v noci jsme poklekli v polích na konci vesnice Suchdolu, modlili se za vlast, zvláště pak za Suchdol a prosili milého Boha, aby nás vedl jako národ izraelský, ve dne oblakem, v noci sloupem ohnivým, ukázal nám zemi, kterou podle svého srdce pro nás vyvolil, kde by naše nohy klidně spočinuly. Zazpívali jsme k tomu : „Blažený ten den, ve kterém se rozejdeme, opustíme milou otčinu a odebereme se do vyhnanství.“ Naše křivé a přece rovné cesty nás povedou nejdívočejšími a nejpříkrřejšími cestami, horami.

3. května navečer šli jsme z hor do nížiny před Krnovem a přenocovali ve vesnici Mokre, vzdálené hodinu od Krnova u řezníka ve stodole...

Takto začíná deníkový popis cesty prvních pěti exulantů z moravského Suchdolu nad Odrou, kteří došli do Herrnhutu. Dorazili tam po deseti dnech chůze v době, kdy tam stál jediný dům.

Představa té vzdálenosti a nebezpečí, které museli překonávat, nás dodnes naplňuje obdivem k těmto lidem. Jak takováto cesta probíhala? Jak se stravovali, jak snášeli fyzickou námahu, jak se orientovali, kolik měli s sebou peněz, kdo byli lidé s nimiž se setkali na cestě, kterým krajům se museli vyhýbat a jak se změnila krajina po 276 letech? Co z vesnic a měst, kterými procházeli, můžeme dnes vidět? Toto jsou otázky, na něž bychom těžko hledali odpovědi v archivech.

Myšlenka projít celou trasu pěšky, zakusit alespoň něco z útrap, kterými museli projít, v nás už několik let doutnala a rozhořela se po pozvání na oslavu „300 let od narození hraběte Zinzendorfa“. Historicko - vlastivědná společnost MORAVIAN měla na přípravu jen několik měsíců a velice omezené finanční prostředky. Přesto se podařilo uskutečnit tuto cestu, která byla velice úspěšná. Přinesla odpovědi na mnohé nezodpovězené otázky a doplnila některá bílá místa v dějinách Moravských bratří. Navíc přispěla k popularizaci u nás tohoto velmi opomíjeného tématu i k dalšímu rozvoji zdravých mezinárodních vztahů s místy, kde Moravané později působili. Neseme s sebou také balík propagačních letáků s vysvětlujícím textem o naší cestě v němčině i polštině. Trochu nás mrzelo, že z mnoha stran byla naše cesta hodnocena jako sportovní výkon, o který nám šlo opravdu nejméně a kladli jsme na tuto stránku nejmenší důraz.

Kromě mapových pomůcek z různých dob, jsme nejčastěji vytahovali text deníku Davida Nitschmanna - Syndika, který cestu dost podrobně popsal. Chtěli jsme zachovat časový sled celé cesty, poznat všechna jmenovaná místa, pokud možno znovu objevit i osoby, s nimiž se setkali. Po náročných přípravách jsme mohli konečně vyrazit. Ze Suchdolu n. Odrou jsme odešli na svou dlouhou cestu ne v deset večer, ale se zpožděním. Zpoždění nás pak provázela po celou cestu. Důvodem byl rozdílný smysl cesty. Naši předchůdci odcházeli s úmyslem co nejdříve se dostat z dosahu svých případných pronásledovatelů a dosáhnout rychle svého cíle, zatímco my jsme potřebovali zjistit řadu údajů, které popsány v deníku nebyly, obohatit je o podrobnosti, nebo ověřit naše různé teorie.

Snažili jsme se vpravit do atmosféry té noci před 276 lety, kdy odchází pět mladíků, které dějiny pojmenovávají později jako „Pět sloupů církve“ (Fünf Kirchenmänner). Nás odcházelo sedm, volným tempem za velice teplé noci na

sever, směrem ke Kletné. Minuli jsme rychtářství, odkud tehdy vyšel Johann Toltschig, syn rychtáře, který měl zdědit hodnost po svém otci, ale svůj rodný dům už nikdy nespatriil. Míjíme také domy, z nichž v pozdějších letech odešly desítky Suchdolanů, jejichž pohnuté životopisy byly použity i jako románové předlohy. Georg Gold z domu čp. 54 s manželkou přežili nešťastnou výpravu do Západní Indie, odkud se z 27 Moravanů vrátilo jen 7, dům Martina Nitschmanna čp. 136 nám připomíná jeho násilnou smrt po

přepadení indiány v Ohio, míjíme i dům čp. 89, odkud pochází Hansové, pozdější známí výrobci tzv. herrnhutského papíru. Na chvíli jsme postáli před statkem svobodného sedláka Zeisbergera, s jehož synem dnes pomyslně putujeme. Krátkou zastávku věnujeme i místu v polích za

vesnicí, kde patrně došlo k rozloučení modlitbou s rodištěm a s vlastí. Lesními cestami za úplňku putujeme k Fulneku, kterému se naši předchůdci asi vyhnuli. Cestou si uvědomujeme, že noční útky byly snad voleny v období úplňku. Později jsme si zjistili, že v r. 1724 byl úplněk 8. května, osešli tedy 6 dnů před úplňkem.

Pět našich přátel z MORAVIAN se z Fulneku vrací do Suchdolu a sami dva (Petr Kunz a Daniel Říčan) pokračujeme v cestě s krosnou, spacím pytlím a nejnutenějším vybavením za svým cílem. Je před námi etapa asi 80 km dlouhá, přes Vítkov, Budišov, Dvorce, Kříšťanovice, kterou Syndikus nepopsal, patrně ji úmyslně zatajil, aby někoho neohrozil. My jsme z ní urazili pěšky přes 60 km, zbytek jsme museli dotahovat autostopem. Zdrželi jsme se pátráním v oblasti Kříšťanovic, kde později vznikly sbory evangelické o nichž se dá předpokládat, že vznikly v důsledku působení procházejících Moravských bratří, jmenovitě Kristiana Davida. Tuto teorii podepírá obsáhlá zpráva Matouše Frantze, který r. 1774 tajně přišel na Kravařsko a navštívil cestou 237 tajných evangelíků. Později v této oblasti vznikly evangelické sbory Holčovice, Kříšťanovice a jediný sbor Jednoty bratrské na Moravě Herzogwald - Lesy (osada dnes zatopena Kružberskou přehradou). Cesta nás vedla horami, kde nás zastihla bouřka a bloudili jsme v mlze, takže jsme byli rádi, že jsme se pozdě v noci promočení dostali do údolí.

Třetí den tedy musíme dohánět zpoždění autostopem, přičemž objíždíme Osoblažský pohraniční výběžek a navečer jsme v Nyse. Dnes již víme, že trasa exulantů vedla patrně přímo přes Albrechtice a Prudník. Záhadou zůstává jejich odbočení do vesnice Mokre, (v dnešním Polsku). Můžeme předpokládat, že jim tuto vesnici doporučil k přenocování Kristian David?

Vstupujeme za deštivého počasí do Nysy stejnou cestou jako naši exulanti. Centrum města dodnes nese stopy druhé světové války, přesto se zachovalo na rynku několik budov z období, které nás tak silně zajímá. Našli jsme bránu, kterou vyšli z města, a křižovatku, na které se rozhodovali, zda mají putovat do Lešna - města Komenského, nebo do nově založeného Herrnhutu. Dnes je to silně frekventovaná křižovatka plná semaforů a dopravních značek. Těžko si lze představit, jak to zde vypadalo před 276 lety. Blátivé rozcestí za hradbami starobylého slezského města, rozježděné koly formanských vozů. Dostali jsme se do stejné situace. Kde přenocovat? Po hodině chůze předměstím jsme pozdě v noci zalezli do zastřešeného smetníku mezi domy unavení a promočení. Stará matrace jej mění v komfort.

Čtvrtý den, v sobotu, jdeme dál po staré kupecké cestě ve směru na Otmuchow, frekvence kolem jedoucích vozidel je však asi jedno vozidlo za čtyři sekundy, je to velice nepříjemné. Po naší levé ruce máme stále české pohraniční hory, kde rozeznáváme Slunečnou, Praděd, Sněžník, Kladsko, Orlické hory, Krkonoše. Lze s jistotou tvrdit, že tento nádherný až kýčovitý obraz, který nás provází celou cestu slezskou nížinou, byl orientačním vodítkem i pro všechny další moravské exulanty. V Otmuchowě uhýbáme z této hlavní trasy do kopců, do první luterské vesnice Stolec. Podobným směrem patrně směřovaly i nedočkavé kroky pěti Moravanů, kteří se těšili na radostný pocit ze svobodného vyznávání evangelia, dočkali se však jen zklamání: „...*přišli jsme do vesnice Stolec, první luterské vesnice, z toho jsme se velmi radovali a doufali najít tu dítky boží. Začali jsme hned u sedláka, kde jsme se uležirovali, vyhledali tam z koutů staré postily, ale brzy jsme k našemu největšímu zděšení shledali, že celý dům je duchovně mrtev.*“
(dokončení v příštím čísle)

Daniel Říčan
sbor ČCE, Suchdol n. Odrou

ekumena

Kirchentag 2003 v Berlíně „Máte být požehnáním“

Od 28. 5. do 1. 6. 2003 se v Berlíně konalo sejití mnoha církví a konfesí z různých částí světa. Tyto dny byly nazvány „Ökumenischer Kirchentag“. Poprvé se takto společně sešli křesťané evangelické i katolické konfese, ale i dalších církví, o kterých nemáme téměř žádné informace - např. Syrská orthodoxní církev, církev z Arménie, Kazachstánu atd. Přes všechny historické a kulturní, společenské a politické rozdíly se projevovalo spojenectví ve víře a křesťanská zodpovědnost za budoucnost lidského společenství ve světě.

Celé sejití bylo pojato opravdu velkolepě, aby se co nejvíce lidí mohlo zúčastnit různých akcí, které se pořádaly od rána do pozdních večerních hodin jak v kostelích, tak na největších berlínských náměstích, výstavišti a i na jiných prostranstvích. Jako příklad uvádím několik čísel: bylo organizováno na 3000 programových akcí. Více než 40 000 osob působilo při bohoslužbách a biblické práci, na duchovní, tématické a kulturní nabídky. Dalších asi dvacet

tisíc osob se podílelo na organizační spolupráci. Součinnost mezi protestanty a katolíky byla natolik intenzivní, že se podařilo nacházet kompromisy a řešení při odlišných představách v uspořádání takového sejití. Nejvyšší představitelé, kteří spolupracovali na myšlenkách programu, byli za evangelické církve Dr. Elisabeth Raiser a biskup Prof. Dr. Wolfgang Huber a za katolickou církev Prof. Dr. Hans Joachim Meyer a kardinál Georg Sterzinsky, berlínský arcibiskup.

Trochu historie „Kirchentagu“: r. 1996 se německé evangelické církevní zasedání a ústřední výbor německých katolíků rozhodly zorganizovat ekumenické shromáždění (jinak své Kirchentagy pořádají evangelíci a katolíci odděleně) s nadějí, že bude možné společně slavit svatou Večeři Páně a účastnit se společných akcí. Bohužel se dosud tato naděje zcela nevyplnila kvůli papežské encyklice, vydané krátce před zahájením této akce.

Program byl opravdu velmi pestrý. Přednášky, panelové diskuse týkající se nejen duchovního života, ale i politiky, demokracie ve světě, migrace a

integrace, terorismu, ekologie, kultury atd. Stručně řečeno - bylo toho mnoho a mnoho, ale téměř vždy ve vztahu ke křesťanství. Také koncertů bylo bezpočet. A byli jsme hrdí, že mládežnický pěvecký sbor Jednoty bratrské ze sborů v Německu a Holandsku v náročné konkurenci uspěl velice dobře.

Díky laskavému pozvání našeho partnerského sboru z Berlína - Neukölnu se této velkolepé akce mohla zúčastnit také desetičlenná skupinka z Prahy. Mezi našimi německými přáteli jsme se cítili opravdu jako mezi svými. Bratr biskup Clemens s manželkou, manželé Mottlovi a mnoho dalších pomocnic a pomocníků připravili program také na faře, kde jsme se mj. zúčastnili i vysluhování sv. Večeře Páně. Obrovský sál byl plný účastníků z různých částí světa. Byli zde bratři a sestry z Holandska, Surinamu, Jižní Afriky a další. Krásné byly také koncerty - nejen v modlitebně, ale i na zahradě. Zvláště pak zaujaly koncert trubačů a bezprostřední vystoupení příležitostného pěveckého sboru z Holandska. Vedle sebe stály děti i dospělí a mezi nimi černí ze

Surinamu, kteří s tmou téměř splývali, zato bylo slyšet nádherné hlasy v podmanivém rytmu. V takové chvíli si člověk uvědomuje zvláště silně, že lidé jsou si všichni velmi blízko a spolupráce ve všech oblastech lidské činnosti by přece neměla být tak těžká. Zážitek je velmi mnoho. Také při snídani jsme měli možnost hovořit s mnohými bratry a sestrami a dovědět se, že i oni mají nemalé problémy, ale nevystavují je na odiv. Přesto dokáží být šťastní a umí naslouchat druhým. Je milé potkávat bratry a sestry, které známe z jiných sejití. Jsou dychtiví slyšet informace o našem ochranovském distriktu, o pražském sboru, o našem životě a perspektivách.

Musím s obdivem ocenit péči a pozornost, které se nám zde v "rixdorfském" sboru vždy dostává. Týká se to jak duchovní podpory, tak také hmotných statků, jako ubytování a stravování. Měli jsme možnost poznat původní stavení (stodoly), pocházející z dob našich exulantů, za nimiž jsou obytné prostory s atriovými zahrádkami, kde někteří z nás také bydleli. Ale co na mě hlavně zapůsobilo, bylo to, jak některé starší sestry, které jsou potomky českých bratří, tak lpí na Jednotě a tolik myslí na naše ochranovské sbory a modlí se za ně, jakoby ony samy patřily přímo k nám do Prahy, Turnova či Potštejna... Z toho je zřejmé, jak je dobré tyto vztahy pěstovat, neboť z nich můžeme čerpat sílu, která posiluje naši víru. Proto bylo velmi dobré, že jsme se mohli zúčastnit mnohých programů nejen na různých místech Berlína, ale hlavně v našem Rixdorfském sboru.

Ještě na jednu věc nesmím zapomenout. Byla to návštěva Veletržního areálu, kde probíhala řada programů, ale kde také byl stánky snad všech denominací s informačními a propagačními materiály. Prezentovaly se zde různé aktivity, i charitativní, mediální a j. Název této výstavy byl „Agora“. Agora bylo veřejné prostranství ve starém Recku, kde se odehrával společenský život. Také zde to bylo místo poznávání a výměny informací - ekumenického sejití církví. V mnoha halách veletržních prostor představovaly církve, církevní pracovní skupiny a společenské svazy svoji práci, své projekty a angažovanost. Návštěvníci mohli vidět, v jaké míře a s jakými tématy a iniciativami se zúčastňují církevního a společenského života doma i v zahraničí. Našli jsme zde nejen stánek Kontinentální provincie Jednoty bratrské (kde byl velký zájem o "Hesla"), ale také např. stánek Ekumenické rady církví z České republiky...

Výstižným záměrem tohoto ekumenického sejití v Berlíně bylo „hledat jednotu a setkávat se v rozmanitosti, žít v dialogu, svým životem dokazovat víru.“

Nakonec musím ještě jednou poděkovat našim německým bratrům a sestrám za nevšední pohostinnost a za to, že jsme se mohli zúčastnit takové užitečné akce, která v nás všech zanechala krásné vzpomínky a dojmy. Díky Bohu, že celý tento ohromný podnik, všechna setkání proběhla bez jakéhokoliv incidentu, což při tak obrovské koncentraci desetitisíců lidí na různých místech a prostranstvích není samozřejmé. Jsme vděční, že i naše malá výprava ve dvou automobilech se mohla ve zdraví vrátit domů.

Marcela Kalistová

Unitas fratrum

Regionální konference v Severním Irsku

Každoročně se setkávají ke kratičké konferenci zástupci vedení evropských provincií Jednoty bratrské a také vedoucí jejich misijních organizací, které na starém kontinentě sídlí a působí, především jako podpůrné organizace pro misijní, charitativní, vzdělávatelné a rozvojové programy, především pro Jednotu bratrskou v zemích tzv. Třetího světa.

Letošní konference se uskutečnila 20. a 21. května v Britské provincii. Naši hostitelé nás pozvali do krásného prostředí přístavního městečka Portrush na severní výspě Severního Irsku. Prvý jednací den byl věnován zprávám ze tří evropských provincií (a našeho Distriktu UF - seniorátu při ČCE). Byly tedy písemně předloženy 4 zprávy, které daly nahlédnout do vývoje v té které oblasti za uplynulý rok, na zdary i nezdary v různých oblastech církevní práce. Potěšující byla zpráva z domácí Britské provincie, kde se po letech úbytku členů tento trend zastavil, ba jsou i signály o zlepšení tamní situace.

Druhý den probíhalo zasedání odděleně - misijní organizace podávaly výsledky své činnosti a byly domlouvány formy vzájemné součinnosti. A druhá část plnila úkol zadaný Regionální konferencí Světovým synodem JB. Ten jí svěřil stížnost Úzké rady, že v době konfliktu v České provincii sousední Kontinentální provincie nepatřičně zasahovala do záležitostí provincie české. J. Pleva (a minimálně P. Krásný) opakovali svá obvinění. Autor této zprávy

Sbor Britské provincie v severoirském Kilwarlinu

vysvětloval, jak záležitosti České a Kontinentální provincie jsou provázány od jejího vzniku (zvláště pak kvůli intenzivním stykům mezi bývalou NDR a naší vlastí...). Zástupci Kontinentální provincie, ses. B. Carstens a br. M. Theile pak vysvětlovali jak důvody kroků Kontinentální provincie, tak skutečnost, že se nikterak nevměšovali bez žádosti menšiny. Sestra Benigna navíc uvedla, že i kdyby snad někdo její jednání odsuzoval, že je připravena se i v budoucnu vměšovat tam, kde se někomu působí křivda. Nejsložitější úkol zůstal na přítomném vedení Britské provincie - ta z tohoto jednání udělá zápis, který poskytne Výboru Světové Jednoty k dalšímu jednání a rozhodování.

Naši hostitelé nám laskavě připravili okružní jízdu po všech 5 sborech, které tvoří „Irský distrikt“ Jednoty bratrské ve Velké Británii. Byli jsme vděční i za mnoho milých setkání s tamními kazateli a členy místních sborů. Nepřehlédnutelná byla rovněž až jímavá krása irské krajiny, zvláště romanticky rozeklaného mořského pobřeží, které často spadá z vysokých travnatých břehů do hlubin mořské hladiny.

B. Kejř

náš seniorát

Návštěva biskupa McOwata 22.-28. 4. 03

Bratr John McOwat, od léta 2002 biskup Unitas Fratrum, byl, vzhledem ke svým předchozím kontaktům s Jednotou v Čechách, pověřen Výkonným výborem UF, aby uskutečnil bratrskou návštěvu a podal zprávu o současné situaci u nás.

Naprostou většinu své návštěvy věnoval J. McOwat našemu Distriktu. S Českou provincií UF, reprezentovanou Úzkou radou, strávil jen jeden večer - hned po svém příletu z Anglie. Nepoměr mezi časem stráveným s Distriktem a Provincií vysvětloval bratr biskup tím, že termín, který pro svou návštěvu zvolil, nevyhovoval Úzké radě. Ta se však, dle jeho slov, necítí nijak opomenuta a nevidí potřebu případné další biskupovy návštěvy.

Základnou McOwatových cest po Distriktu se stala skvostná fara turnovského sboru. Druhý den po svém příletu, tedy ve středu, se tam bratr biskup setkal se Seniorátním výborem, který mu předestřel naši situaci. J. McOwat oceňoval, jak pečlivě má senior J. Polma uspořádaný šanon s dokumenty týkajícími se situace. Přislíbil, že se u Výkonného výboru UF přimluví za urychlené vydání potvrzení o naší příslušnosti k UF. O toto potvrzení, které vlastně není ničím jiným než opisem příslušné rezoluce synodu UF, neúspěšně žádal Seniorátní výbor br. Musombu již v prosinci 2002. J. McOwat tyto průtahy zdůvodňoval tím, že internetové spojení s Tanzánií nefunguje a obyčejná pošta je zdlouhavá. Vyjádřil pochybnost, zda potvrzení obdržíme ještě před květnovým synodem ČCE, který by měl schválit registraci Ochranovského seniorátu na Ministerstvu kultury pod názvem „Ochranovský seniorát při ČCE - Český Distrikt UF“. Je to opatření proti Plevovu tvrzení, že jsme odešli z JB do ČCE. V optice Úzké rady sbory ČCE (některé sbory Ochranovského seniorátu) bezplatně užívají budovy JB.

Seniorátní výbor informoval bratra biskupa o jednání mezi Synodní radou, Úzkou radou a Seniorátním výborem, které proběhlo 10. března 2003. Již ve středu večer se biskupu McOwatovi začalo ozřejmovat, že rozdělení obou českých větví UF je již hotovou věcí a že tedy zbývá jen dořešit majetkové otázky (příjížděl totiž patrně s jakousi nadějí na usmíření obou stran).

Při čtvrtetčním setkání s turnovským sborem a páteční schůzce s kazateli a staršími Distriktu v Železném Brodě se O. Halama snažil J. McOwata přesvědčit, že není přiměřené, aby hovořil o konfliktu dvou stran (Provincie a Distriktu). Jde totiž o konflikt Úzké rady se všemi, kdo s ní nesouhlasí. Úzká rada je v současnosti ve sporu nejen s Distriktem, ale také se skupinami, které opustily JB v uplynulých dvou letech a její izolace v české ekumeně vyvrcholila nedávným rozkolem s Křesťanskými společenstvími - tedy i s těmi, s nimiž se tato větev Jednoty chtěla před 10 lety spojit.

V Železném Brodě byl McOwat rovněž konfrontován s trpkou zkušeností J. Halamy st. a R. Borského, kteří neměli možnost jakékoli obhajoby proti nařčením, jež vůči nim J. Pleva vznášel na synodu UF. Také jejich stížnost adresovaná před drahnou dobou Výkonnému výboru UF zůstala dosud bez jakékoli odezvy.

Vítaným zpestřením těchto jednání, o jejichž smyslu nebyli členové našeho Distriktu zcela přesvědčeni, byl výlet na Kalich a krátká návštěva Rovenska, které zorganizoval bratr Polma.

V sobotu odpoledne čekalo biskupa McOwata setkání s těmi, kdo odešli či „byli odejiti“ z JB v posledních zhruba dvou letech. Zúčastnili se M. Škoda (nyní CB Liberec), P. Štecha (ECM Lovosice), J. Heřmanský a dvě sestry z CB Mladá Boleslav, T. Krajník a R. Medřický (KS Česká Lípa). Když tyto jednohlasné svědčili o totalitních praktikách Úzké rady a svá tvrzení dokládali konkrétními příklady, bratr biskup pověděl, že se mu uceluje obraz dění v JB.

Pavel Hejzlar

Den sester

Sobota - pátý duben letošního roku byl studený, deštivý a nevlídný. Sluníčko jako by zapomnělo, že už je jaro a že by mělo svítit a hřát.

To ale nevadilo sestrám z našich Ochranovských sborů. Časně vstávaly a po deváté ranní hodině se už scházely ve vlídném prostředí pražské modlitebny v Hálkově ulici, která nám je teď snad ještě milejší, když nad ní visí nebezpečí, že o ni přijdeme. Bylo zde každoroční sejití sester našich sborů. Nad Písmem, různými problémy a nápady, které ženy zajímají a které mohou ovlivnit či řešit.

Sestra Marie Ulrichová, naše předsedkyně, nás svolala a zorganizovala krásný a pro všechny nás užitečný den, ve kterém jsem se mnoho nového dověděly, navzájem se potěšily, mnohé nově sblížily, v Pánu společně ztišily, z něho čerpaly nové síly.

Shromáždění zahájila sestra Hana Jalušková malým kázáním nad Hesly. Potom nám sestra Helena Brabcová z římskokatolické církve velmi poutavě přiblížila duchovní péči o vězně, kterým se již několik let věnuje. Je to služba s efektem velmi málo viditelným a nejistým, dostavujícím se možná někdy v mlhavé budoucnosti, někdy dokonce hraničící s určitým nebezpečím, ale sestry, které se jí věnují, nehledí na tato negativa a s trpělivostí a láskou píší dopisy a v modlitbách prosí za své svěřence.

Po obědě, který nám připravily pražské sestry - jako vždy vzorně - a po kávě a čaji se zákusky, jimiž přispěly i ostatní sestry, jsme se sešly se sestrou Gudrun Schiewe z Nieskeho, která nám vyprávěla o práci německých sester, jejich organizaci i o určitých problémech, které vyplývají tak či onak z dlouhotrvajícího rozdělení německého národa a tedy i naší církve na bohatší západní část a východní, která se musela potýkat s podobnými problémy, jako my u nás. I toto vyprávění bylo velmi zajímavé a v mnohém poučné.

Sestra M. Ulrichová se postarala o další část programu, který nás přenesl (i s pomocí jejích vlastních diapositivů) do daleké černé Jižní Afriky, kterou před časem navštívila a prošla mnoha tamními Bratrskými sbory. Poznala se

tam s mnoha vzácnými lidmi, s prostými členy církví, dětmi a mládeží, viděla naprosto jiné sborové, rodinné, ale i politické a geografické poměry. O tom všem nám velice zajímavě referovala a tak i dotazy nebraly konce.

V závěru jsme se ještě stručně dověděly od sestry Denisy Pekařové o EEFC (Evropské ekumenické forum křesťanských žen), které se konalo vloni v Čelákovících. I to byla pro nás zajímavá informace.

Jako každoročně, i letos jsme pořádaly při našem sejití sbírku, kterou se vždy snažíme podpořit nějakou humanitární akcí, nebo potřebný projekt v rámci naší církve. Letos jsme velmi vážně uvažovaly o možnosti "adoptovat" některé z chudých dětí v bratrské škole v indickém Radžpuru po vzoru ochranovské sestry Haupt. Nemáme však zatím potřebné kontakty a informace, jak peníze bezpečně na určený účel dostat. Ani na dotaz u britské provincie jsme se zatím nic určitého nedověděly. Musíme tedy pokračovat v hledání možností a mezitím jsme pro letošní rok použily výtěžek sbírky na podpoření našeho sboru v Turnově, který velkým nákladem vybudoval nový Sborový dům a je ještě stále zatížen velkým dluhem.

Na závěr chci poděkovat pražským sestrám i sestře Ulrichové osobně za jejich pečlivou a láskyplnou péči, se kterou nám připravily v Praze krásný den.

Jitka Pernero

31. synod ČCE

Ve dnech 22. - 25. 5. 2003 se konalo v Praze 1. zasedání 31. synodu Českobratrské církve evangelické, tvořilo ho 78 poslanců. Je to první synod v novém tisíciletí. (30. synod byl zahájen v listopadu 1999, na jeho prvním zasedání byly naše sbory přidruženy k ČCE jako Ochranovský seniorát. Druhé zasedání se konalo v květnu 2000, třetí v r. 2001 a čtvrté v r. 2002.)

Předním úkolem synodu byly několiké volby: předsednictvo synodu, synodní rada, církevní pastýřská rada, představenstvo Diakonie ČCE, dozorčí rada Diakonie ČCE, předseda komise pro hodnocení absolventů vikariátu...

Nová synodní rada byla zvolena v tomto složení: synodní senior - Mgr. Joel Ruml, farář v Olomouci. První náměstek synodního seniora - Mgr. Pavel Klinecký, farář v Praze 10 Strašnicích. Druhý náměstek synodního seniora - Mgr. Miloš Rejchrt, farář v Praze 1 U Salvátora. Synodní kurátorka - MUDr. Mahulena Čejková, Děčín. První náměstek synodní kurátorky - ing. Pavel Stolař, Praha. Druhý náměstek synodní kurátorky - ing. Pavel Prosek, Praha.

Inaugurace nové synodní rady proběhne v neděli 23. listopadu 2003.

Synod vzal na vědomí zprávy synodní rady, poradních odborů a komisí, odsouhlasil hospodaření v r. 2002, seznámil se se zprávou Diakonie ČCE a jejím hospodařením, se zprávami Evangelické akademie, Jeronýmovy jednoty a Komise pro diakonát.

Synod se také zabýval novelizací řádů: Řád členství v církvi, Řád pastýřské služby, Řád diakonické práce, Řád sborového života, Jednací a volební řád. Byla projednána řada nejdůležitějších návrhů z konventů a synodní rady - na všechny návrhy se nedostalo a zůstaly k projednání na příští zasedání synodu. Synod odsouhlasil členství ČCE ve Světové luterské federaci.

Pro náš Ochranovský seniorát bylo důležité usnesení synodu o prodloužení našeho přidružení k ČCE do r. 2009 a souhlas s registrací Českého distriktu Unitas fratrum.

1. zasedání 31.synodu končilo nedělním shromážděním s vysluhováním svatě večeře Páně.

J. Polma

Tanvald

Sděluje novou informaci o našem Ochranovském sboru při ČCE v Tanvaldě. Abychom se nemuseli opakovat, upozorňujeme na článek, který vyšel v časopise Nové Bratrské Listy III/2002 na str. 25, v němž uvádíme důvody, proč jsme byli donuceni opustit náš sborový dům na Dolní Smržovce a také jsme ohlašovali, kde se budou dále konat naše shromáždění. Nyní chceme povědět o našem novém místě, kde se shromažďujeme k bohoslužbám, abyste nás dobře našli. Předně vyjadřujeme vděčnost rodině Štejnarových za poskytnutí místnosti k našemu setkávání (za 1 Kč měsíčně). Byli jsme tam spokojeni. Na běžnou neděli místo vyhovovalo, ale o svátcích, nebo při Večeři Páně a jiných příležitostech jsme byli velice stísněni. Nové místo nám bylo doporučeno v DDM (Dům dětí a mládeže) v Tanvaldě vedle Grand hotelu. Sál pojme až 60 účastníků, také tam můžeme konat biblické hodiny. Pokud jde o placení, pak platíme za každou započatou hodinu 50 Kč a v topné sezóně 75 Kč. Když porovnáte, kolik jsme měli platit ve svém vlastním sborovém domě, kde na nás liberecký sbor požadoval 200 Kč za 1 hod., pak všichni pochopí, že lidé tohoto světa jsou často vstřícnější a tolerantnější než... Ještě jen na okraj připomeneme, že se scházíme na dvou dalších veřejných místech v Plavech a Velkých Hamrech a to bezplatně.

V nových prostorách v Tanvaldě jsme se sešli poprvé 25. 5. 2003, kde byl přítomen br. Bohumil Kejř a posloužil nám kázáním a povzbudil nás k věrnosti v následování Pána Ježíše.

Už se moc těšíme že se od této doby budeme scházet k biblickým hodinám, protože nám tato setkání velice chyběla. Zároveň vám všem chceme poděkovat, že pamatujete na náš tanvaldský sbor ve svých modlitbách. Původně jsme si mysleli, že po odchodu z našeho sboru si budeme těžko zvykat na nové prostředí, ale Pán nás vede, tak jak vedl národ Izraelský z Egypta do země zaslíbené. Denně je sytil manou nebeskou, vedl je ve dne sloupem oblakovým a v noci ohnivým. I my putujeme, tak jak nás vede láska Kristova, chceme si stále připomínat, že zde nemáme místa trvalého... Kéž si to uvědomí i ti, kteří hospodaří v místech, která jim Bůh nedal. Chválíme Pána Ježíše, v jehož ruce

je všeliká spravedlnost, soud, láska i odměna. Proto stůjme věrně při Pánu, při sobě navzájem a děkujeme Bohu za všechno. I za všelijaké zkoušky, kterými procházíme. „Neboť milujícím Boha všechny věci napomáhají k dobrému, totiž těm, kteříž podle uložení jeho povolání jsou.“ (Ř 8,28)

R. Borski

společnost a my

Pomoc potřebným

Již řadu let organizuje ČCE tábory pro rodiče s dětmi s postižením a této činnosti věnuje hodně úsilí. Asi nedokážeme ani po sebedůkladnějším vyličení postihnout, co taková akce znamená pro děti, které se často nemohou zúčastnit jiných táborových pobytů, ani pro jejich rodiče, kteří s vypětím pečují o své děti po celý rok... A nezanedbatelný přínos obsahují tyto společné pobyty pro mladé asistenty, kteří se svým svěřencům musí po dobu trvání tábora věnovat - často velice usilovně - od rána do večera po celou dobu tábora. Odměnou jim je vděk rodičů i dětí, ale především nové zkušenosti, které vedou na cestu k vděčnosti za vzájemné lidské společenství. A pro některé z nich, kteří přicházejí z necírkvního prostředí, snad trochu pozitivnější pohled na křesťanství, než jak je obvykle v naší zemi viděno a vnímáno.

Nabízíme Vám pestrý pohled na tuto službu - nejprve rozhovor se spoluzakladatelkou ses. Květou Šilarovou, která na synodní radě ČCE měla tyto tábory na starosti, pak vyjádření mnohaletého spolupracovníka br. faráře Pavla Kaluse. Něco se dovíme o podpůrné činnosti sdružení MIRABILIS od br. M. Litomiského a na závěr si můžete přečíst anketní odpovědi několika rodičů a asistentů.

Jak to začalo a jak to běží...

Sestra Květa Šilarová působila 17 let jako farářka ČCE na sborech v Táboře, Strakonících, Letohradu. Pak začala pracovat na synodní radě jako tajemnice oddělení výchovy a vzdělávání mládeže. Její „cílovou“ skupinou v církvi byla mládež, děti a laici. Starala se o vydávání potřebných studijních materiálů, pořádala sjezdy mládeže, připravovala nejrůznější kurzy - a pak se také objevily tábory pro rodiny s dětmi s postižením, jejichž počet a význam se časem značně rozšířil...

Mohla bys nám povědět, kdy a proč tyto tábory vznikly?

Jejich počátek spadá ještě do “předlistopadové” éry. Začali jsme s nimi asi v roce 1987. V církvi pracovala Komise pro rodinu, kterou tvořili členové různých poradních odborů a na ní se objevil poznatek z praxe - vzešel, myslím, od ses. M. Kovářové, naší dlouholeté spolupracovnice - že rodiny, v nichž je dítě s postižením, žijí ve značné izolovanosti, že jsou na všechno samy. Vznikla touha jim nějakým způsobem pomoci.

Jaké byly vlastní počátky této práce?

Nejdříve jsme udělali průzkum v našich sborech, zdali by byl zájem o podobnou akci... A odezva byla pěkná a překvapivě velká. Bez velkých zkušeností jsme připravili hned letní tábor pro takové rodiny. Je třeba si uvědomit, že některé rodiny se tak vůbec poprvé dostaly se svým dítětem s postižením na dovolenou, mimo zdi svého domova a dostaly také na tuto dobu pomocníky, takže na nich neležela celodenní péče o svou ratolest. Podařilo se tak uskutečnit náš záměr, totiž vyvést tyto rodiny z izolovanosti.

Bylo obtížné získávat ochotné spolupracovníky?

To vůbec ne. Bylo to skvělé, s tím jsme vůbec neměli těžkosti. S radostí musím povědět, že v poslední době máme spíše problémy opačné. Dobrovolných asistentů se hlásí totiž obvykle tolik, že je nemůžeme všechny přizvat ke spolupráci. A to jsou pro nás milé těžkosti, i když je nám líto, že se všichni každý rok neuplatní - ale snad to pochopí a nenechají se odradit pro příští roky! Ovšem v těch vlastních počátcích to bylo složitější s místem - začali jsme v církevním středisku v Chotěboři, měli jsme trochu obavy, ale dopadlo to skvěle. Situace se zlepšila, když církev dostala zpět středisko v Bělči (u Třebelovic). Měla jsem tento objekt na starosti a protože rekreací s lidmi s postižením přibývalo, přesunuli jsme se do Bělče. Ovšem začátky byly i tam dost krušné, postupem času se však mnoho věcí opravilo, vybudovalo a tak je po technické stránce snadnější mít tam např. i vozíčkáře. Dá se povědět, že teď už to běží bez větších nesnází.

Jak na nabídnutou možnost reagovali rodiče? Jak se o této příležitosti dovídají ti, kteří nejsou z ČCE?

Ze začátku to byli opravdu hlavně jen členové ČCE. Vytvořilo se z nich jakési „jádro“ z nichž opravdu mnozí se účastní pravidelně každý rok některého z běhů. Po revoluci začaly pomalu vznikat nejrůznější kluby, které sdružují děti a lidi s nějakým určitým postižením. Tam „naši“ rodiče vyprávěli o našich táborech - a na tomto základě začali zájem projevovat i lidé, kteří jsou buď z jiné církve nebo dokonce bez vztahu k církvi. Asi hodně udělala i propagace našich psychologek, které tyto tábory doporučovaly svým klientům. Také mnozí faráři ve svém okolí šířili informace o těchto táborech a zvali rodiny, které by tuto možnost uvítaly. Pro zajímavost - na letošek jsme připravili 4 běhy, na každém bude asi 12 rodin. A to jsme museli ještě asi 10 rodin odmítnout, což pro nás vůbec není jednoduché, protože víme, jak by se rády účastnily. A ještě organizujeme tábor asi pro 25 dětí s lehčím postižením, které se jej mohou účastnit bez rodičů.

Už je možné se ohlédnout za tím, co se udělalo. Můžeš povědět, za co jsi zvláště vděčná?

Především za zájem rodin. A také za to, že i když náš prvotní záměr byl poskytnout takovým rodinám především oddech a společenství, že jsme nemuseli kvůli tomu obětovat křesťanský ráz a křesťanskou atmosféru těchto táborů. A jsem moc vděčná, že se za ty dlouhé roky nic opravdu zlého nepříhodovalo a že případné nesnáze bylo možné řešit na místě. Cení si také skutečnosti, že celá církev tyto akce pochopila jako službu a že to má i misijní dopad, kvůli kterému jsme to nedělali. A těší mě, že církev nese tento projekt dál a že jej podporuje i finančně.

Máš nějaké podněty, co by se dalo do budoucna zlepšit?

Bylo by užitečné nějak zjednodušit administrativu, která je s tak velkým podnikem spojená. Bylo by úžasné, kdybychom nemuseli nikdy rozhodovat, koho vzít a koho musíme z nedostatku kapacit odmítnout. Určitě by prospělo, kdyby týmy, které každý běh vedou, byly ještě lépe sehrané, aby se zvyšovala aspoň kvalita, když více běhů už opravdu pořádat nemůžeme.

V čem se tvá očekávání tak docela nesplnila?

Mrzí mě, že nemáme sílu se věnovat - na úrovni našich sborů - celoroční péči o tyto rodiny. Něco se snaží dělat Mirabilis, ale není to dostačující pro ty, kteří jsou třeba na počátku cesty víry nebo kteří by prostě potřebovali víc pomoci v těch praktických věcech jejich nesnadného života.

A co bys popřála dalším ročníkům, které - mohu-li to prozradit - už budeš sledovat jen z poklidu svého penzijního odstavu?

Především bych všem spolupracovníkům přála vytrvalost, aby to dál dělali, protože i když je to náročná služba, je velice důležitá. Toužím, aby se překonala krize poslední doby se sháněním těch vedoucích (psycholožky, faráři, lékaři, rehabilitační sestry), kteří táborům v Bělči věnují část své dovolené a musí být pořád k dispozici a i zde řešit to, čeho si užijí ve svých civilních povoláních během celého roku... A přejí odvahu těm, kteří o této službě uvažují, ale zatím se bojí se zapojit...

Milá sestro Květo, děkujeme Ti za rozhovor - ale především za Tvůj osobní podíl na tom, že tyto tábory pro rodiny s dětmi s postižením vůbec vznikly a že mohou pokračovat i dál, po tolika letech. A určitě ani nemůžeme docenit, co dobrého a potěšujícího to přineslo nejen „klientům“, ale i těm, kteří se jim rozhodli pomáhat. Děkujeme!

redaktor

Farářův pohled

Před 11 lety jsem byl poprvé přizván ke spolupráci na vedení při rekreaci rodin s postiženými dětmi do Bělče. Neměl jsem žádnou zkušenost s touto prací. S postiženými lidmi jsem se mnoho nesetkal a tak jsem ani nevěděl, jak se mám k nim chovat. Byl jsem osloven na poslední chvíli jako náhradník. Rozhodl jsem se: letos tedy vypomohu, posloužím potřebným a příští rok budu zase dělat něco jiného. Ale vše dopadlo jinak. Poznal jsem, že ne já jsem posloužil, ale mně bylo poslouženo. Přijel jsem na těle unaven, ale na duchu posílen. Po celý rok jsem pak vždy, když jsem měl sklon si naříkat, jak mám těžký život a kolik mám práce, vzpomněl na své přátele z Bělče, jak oni mají daleko složitější život a přesto bývají radostní. Tak proč bych já naříkal. A tak od té doby jedu každý rok do Bělče.

Pobyt vede tým lidí: psycholožka, letos Dr. Eva Otterová, farář a pro každého postiženého jeden pomocník. Také máme s sebou lékařku a rehabilitační pracovníci. Pobyt je koncipován tak, aby si rodiny mohly odpočinout podle toho, jak budou chtít. Mají každý den nabídku společného programu. Jsou zváni s programem také hosté. Letos např. nás navštívila paní s vycvičeným psem - pomocníkem, vedoucí autoslužby, která vozí v Hradci Králové vozíčkáře, skupina historického šermu předvedla středověké vojsko včetně povelů a střelby, paní s loutkovým divadlem zahrála nejen dětem

pohádku. Také sami jsme byli jezdit s dětmi na statku na koních, při dopoledním výletě jsme navštívili Betlém v Třebechovicích. Měli jsme noční stezku odvahy se strašidly. Zkrátka bohatá nabídka, kdy se všichni mohou připojit, pomocník se postará o dítě. Někteří rodiče tak jednou za rok prožijí chvíli, kdy nemusí mít starost o své postižené dítě a mohou se chvíli projít sami.

Na pobyt se mohou hlásit lidé s postiženými dětmi bez ohledu na to, ke které církvi patří, nebo zda jsou zcela necírkevní. Letos mi připadalo, že těch druhých přibýlo. Přesto já jako farář mám na starosti biblické programy. Před každým jídlem zpíváme modlitby. Ráno - říkáme raníček - jsem vyprávěl první kapitoly Bible. Výklad mám zaměřen více pro děti, slovo doprovázím lepením obrázků na tabuli. Naše paní doktorka Eva Kejřová si sama vyrobila velké loutkové divadlo a o každém vyprávěném příběhu sehráli dobrovolníci pro zopakování scény. Den zakončíme modlitbou a příběhem s promítáním dia obrázků od holandského malíře - to je v rámci setkání, kterému říkáme večerníček. Letos jsme viděli příběhy - Ježíš a jeho učedníci, Svatba v Káni Galilejské, Ježíš a bouře, Zacheus, Podobenství o dělnících na vinici a o marnotratném synu. Zpíváme ze zpěvníků Buď Tobě sláva a Svítá. Hudební doprovod byl na kytary a pozoun, děti měly rozdánu Orfovu soupravu, to jsou různé bubínky a chrasťtka. Tak zněl náš zpěv i hraní Pánu Bohu k slávě a nám k radosti.

Protože je poměrně velký tým vedení (letos to byl farář, dvě lékařky, rehabilitační pracovnice a 17 pomocníků) je třeba tuto akci dotovat. Jsem rád, že církev prostředky uvolnila. Snad jsme i v tomto malém setkání solí země, kdy můžeme posloužit druhým. Tak nejen slovy, ale i zážitkem a radostností zvěstovat, že našim Pánem a Spasitelem je Ježíš Kristus.

Pavel Kalus, farář ČCE v Krouně (psáno v r. 2002)

MIRABILIS

Jak při církevní práci pro rodiny s postiženými dětmi pomáhá občanské sdružení Mirabilis

Občanské sdružení MIRABILIS (lat.: podivuhodný, zvláštní, pozoruhodný) bylo založeno v roce 1997 s cílem spolupracovat při vyhledávání a přípravě asistentů pro práci s postiženými dětmi a jejich rodinami, pořádanou poradním odborem synodní rady Českobratrské církve evangelické v táboře J. A. Komenského v Bělči nad Orlicí. Rekreační pobyty, které pořádala synodní rada od léta 1987 (zpočátku v církevním rekreačním středisku v Chotěboři, později ve větším rozsahu v Bělči), byly zejména v prvních létech připravovány s určitými obavami, zda se podaří naplnit jejich cíl - totiž pomoci rodinám s postiženým dítětem, aby mohly alespoň nakrátko svěřit své dítě někomu důvěryhodnému a načerpat sílu pro další měsíce, kdy své děti budou mít na starosti opět jen oni sami. Úspěch této práce závisel do značné míry

na schopnostech pomocníků (asistentů), kteří s péčí o postižené děti měli zpočátku malé zkušenosti.

Příprava i vlastní činnost asistentů u postižených dětí se neobejde bez ne právě malých nákladů: pracují sice jako dobrovolníci bez odměny, ale je jim hrazen pobyt při rekreačním běhu a cestovné z domova do tábora i zpět. A ovšem také cestovné na jarní přípravnou instruktáž. Důvodem k založení občanského sdružení Mirabilis byla také pomoc při získávání peněz na úhradu nezbytných nákladů. Brzy po založení vydalo sdružení s přispěním ministerstva kultury příručku o péči o osoby s postižením v prostředí bělečského tábora („Vademecum hominum mirabilium“) s řadou praktických informací a doporučení, určených zejména asistentům, kteří měli malé zkušenosti s péčí o postižené děti. Od roku 2000 zajišťuje sdružení při jarních instruktážích asistentů prodej odborných knih a příruček pro různé praktické činnosti s postiženými dětmi, a to za výrazně sníženou cenu.

Od roku 2001 pořádá sdružení také pravidelné podzimní semináře pro asistenty v táboře J.A.Komenského a zajišťuje v průběhu celého roku návštěvy asistentů u potřebných rodin, s nimiž navázali kontakt při letních pobytech v Bělči. Tyto rodiny byly rozptýleny v Praze, Brně a krajích pardubického a plzeňského a v kraji Vysočina. Projekt, který pod názvem „Asistenční péče“ probíhal v letech 2001-2, se mohl rozběhnout díky dvanácti obětavým dobrovolným asistentům, kteří se k těmto návštěvám přihlásili, a také díky nadačnímu příspěvku od Nadace rozvoje občanské společnosti (ČT- „Pomozte dětem“). Tak bylo možno pokrýt většinu výdajů - zejména jízdné asistentů do rodin a náklady na semináře v Bělči. Občanské sdružení Mirabilis také podle možností stále přispívá na cestovné, spojené s účastí asistentů na letních rekreacích rodin s postiženými dětmi v Bělči.

Letní karneval

Vzhledem k tomu, že se o tuto pomoc hlásily další rodiny, byl loni podán Nadaci „Pomozte dětem“ rozšířený projekt „Asistenční péče II“, který byl rovněž finančně podpořen. To umožnilo další rozšíření celoroční pomoci rodinám (teď už jich je dvanáct, a patnáct asistentů jim věnovalo asi 1100 hodin). Mimo podzimních seminářů pro asistenty tím byla také umožněna setkání rodin s asistenty v táboře J. A. Komenského, která se konala v prvních měsících letošního i minulého roku. Počítá se také s tím, že sdružení bude schopno letos významněji přispět na úhradu nákladů na práci asistentů při letošních letních rekreačních pobytech. Od nadace „Pomozte dětem“ sdružení obdrželo zvláštní příspěvek, za který byl s pomocí dalších sponzorů zakoupen elektrický vozík pro pětiletou holčičku, aby mohla být po nástupu do základní školy integrována do „normální“ školy - projekt dostal název „Vozík pro Madlenku“ a byl i několikrát zmíněn v České televizi.

Sdružení má nyní 83 individuálních členů a dva sbory evangelické církve. Jeden další sbor přispívá každoročními mimořádnými sbírkami na činnost

sdužení. Svými peněžními příspěvky a dary podporují práci sdružení, i když se jí aktivně mohou zúčastňovat jen někteří. I tato pomoc umožňuje uskutečňování všech aktivit, které v tomto příspěvku mohly být zmíněny jen zcela stručně. A svědčí o tom, že řadě lidí není osud rodin s postiženými dětmi lhostejný. Se stejnou vděčností bude přijímána obdobná pomoc i dalších ochotných zájemců.

Miroslav Litomiský

Občanské sdružení Mirabilis, 140 00 Praha 4, Žateckých 11

e-mail: info@mirabilis.cz (internetová stránka: www.mirabilis.cz)

ANKETA

Odovídají rodiče i asistenti, účastníci se táborů pro rodiny s dětmi s postižením v roce 2002.

O táborech pořádaných v Bělči jsem se dozvěděla od známé, která se jednoho kdysi zúčastnila a moc se jí tam líbilo. Díky ní jsem dostala od našeho místního faráře bližší informace a poslala jsem přihlášku. Lákala mě možnost poznat nové lidi a získat nějaké nové zkušenosti. Neméně pak šance dokázat sama sobě, že jsem schopná se postarat nejen sama o sebe, ale také o někoho dalšího.

Jsem nevěřící, takže leccos pro mě bylo nové. Tyto nové zkušenosti mě přinejmenším donutily o svém vztahu k Bohu znovu přemýšlet. Na táboře se mi moc líbilo díky příjemné přátelské atmosféře a báječným lidem, které jsem zde potkala.

S lidmi, které jsem zde potkala, další kontakty během roku zatím nemám. V Bělči jsem byla letos poprvé, ale doufám, že to příští rok zase vyjde a budu moci jet znovu.

asistentka V. H

Jsem evangelička a těchto táborů jsem se zúčastnila se svou dcerkou s handicapem 11krát (ať v Bělči či před tím v Chotěboři). Dověděli jsme se o této možnosti jak z církevního tisku, tak z pozvánek posílaných z ústředí církve do sboru, kde jsme aktivními členy. A přispěly k tomu také osobní kontakty.

Tábory jsou pro nás přitažlivé především setkáváním s lidmi, kteří jsou „na stejné vlně“ jako já. Dcerka zde prožívá intenzivně společenství - raduje se. Tyto tábory ovlivňují náš duchovní život prožívaným ujištěním, že jsme všichni božími dětmi. S lidmi, které jsme zde potkali, máme i během roku jen málo kontaktů - občas telefon, pohled, výjimečně se s některou rodinou navštívíme.

HŠ

Oba jsme katolíci. Počet účastí na táborech: L. 8krát, V. 11krát. O táborech jsme se dověděli od přítelkyně z ČCE z Brna.

Přitažlivost táborů:

L. - Možnost odpočinku díky přiděleným asistentům. Společenství lidí s podobnými problémy a způsobem života - snazší komunikace. Pěkné prostředí a příroda.

V. - Když jsem se o táborech dověděla, bylo to pro mně jediné společenství lidí, kteří mají dítě s handicapem. Bylo to pro mne velkou posilou. Nyní ráda přijímám možnost odpočinku, prostředí tolerance k problémům a projevům „dětí“ s handicapem, a setkání s dlouholetými přáteli. Jiné možnosti jet někam s J. na dovolenou jsou značně omezené.

Naše děti:

L. - Pro J. je důležité, že tráví čas i s jinými lidmi než během roku. Myslím, že mu musíme jít pěkně na nervy. Pro našeho mladšího syna je výhoda, že se mu můžeme věnovat více než jindy. Též oceňuji dětem přizpůsobený výklad Písma svatého při bohoslužbách. Myslíme, že pro naše zdravé dítě je také důležité setkání s jinými rodinami, jejichž člen má také nějaký handicap.

Duchovní život:

Oba: Jednak možností jakéhosi zastavení se od všedních povinností. Potom také dostáváme nové podněty k zamyšlení díky v některých detailech jinému církevnímu výkladu. Je to pro naši víru obohacení. Kontakty s lidmi z táborů máme a během roku udržujeme.

L. - Každoročně si uvědomím a obdivuji dlouholetou a stabilní úroveň těchto akcí. Předpokládá to jistě kvalitní a profesionální přípravu těchto akcí předem. Též určitě dobře fungující pracovní tým. Manželka se k mému hodnocení připojuje.

L. a V. P.

Mám dva syny, starší je s postižením (M. Down). Jsem katolička, navštěvuji v Praze se svými syny dětské mše. O tábore pro rodiče s dětmi s postižením vím od jedné známé z klubu (Down syndrom). V Bělči jsem byla dvakrát. Na táboře jsem díky pomocníkovi Honzovi poprvé pila v klidu kávu a nemusela se jedním okem dívat, kam syn utíká, případně za ním ihned běžet. Sám řekne „Honza“ a to znamená, že si chce odpočinout od mámy a bráchy. Asistent nabízí P. různé činnosti. Když se domluví, tak si pěkně hrají.

Běleč je jediné místo, kde mám hlídání a mohu se soustředit na nedělní bohoslužby a biblické příběhy (raníček a večerníček). Je také povzbudivé být celý týden mezi příjemnými lidmi. Pobyt v táboře nahrávám na videokameru, protože kluci se rádi doma dívají, co v létě prožili a vzpomínají na kamarády. Posledně jsem nahrála 2 kazety a dělala jsem také pět kopií pro rodiny, které mě o ně požádaly.

OH

Tábory jsou pro mne přitažlivé dobrou partou, která se na nich obvykle sejde a zvláštní, přátelskou atmosférou. Nevadí mi část prázdnin trávit prací jako asistentka, jsem ráda, že se mohu opět po roce setkat se známými rodinami a také se zase seznámím s novými a zajímavými lidmi. Ráda se s nimi setkávám i během roku. Snad by mohl být do budoucna vylepšován způsob organizace.

KŠ, ČCE

Už pár let jsem měla pocit, že bych chtěla jednou v budoucnu dělat s dětmi. V poslední době jsem se začala více zajímat o děti s postižením. Přemýšlela jsem, jaké by to asi bylo starat se o takové děti celý můj život.

S kamarádkou jsem chtěla jet na normální tábor jako pomocník. Ale napadlo mě, že by nebylo vůbec špatné jet na tábor s hendikepovanými dětmi. Tak jsme s kamarádkou začaly shánět informace na internetu, ale marně. Až jednou přišla s tím, že kolegyně její maminky na takovém táboře byla, a už to šlo jak po másle.

Sice s velkými obavami jsme jely na instruktáž, ale všechno dobře dopadlo. Když jsme z Prahy odjížděly, už jsme se nemohly dočkat léta.

A měly jsme se opravdu na co těšit. Bylo to moc krásné - spousta akcí, krásná příroda a hlavně strašně milí lidé. Nikdy jsem nic podobného nezažila. S rodiči každou neděli jezdím do shromáždění. Je to sbor křesťanů. Nemáme název, tak nevím, jak to správně popsat. Ale myslím, že je to hodně podobné evangelické víře, ale asi se zde více dodržují pravidla, vyčená z Bible (pro dívky: dlouhé vlasy, sukně, bez nalíčení,...). I proto na mě ten tábor tak zapůsobil. Všichni zde byli tak nějak otevřenější a velmi přátelští. To se mi opravdu moc líbilo.

A hlavní důvod proč jsem sem jela - děti? Ty byly úplně super, jsou tak čisté, nezkažené, bezprostřední,... Díky nim a tomuto táboru jsem se rozhodla, že to je to, co chci v budoucnu dělat. Doufám, že za rok opět budu moci přijet. Letos to byl na sto procent nejhezčí týden prázdnin. Hrozně se mi po všech stýská. Doufám, že ten rok uteče rychle a zase se všichni shledáme. Děkuji za všechno.

JH

Recenze

Díla Miroslava Matouše

Oznamujeme, že v Karmelitánském nakladatelství vyšla jednak reedice básnické sbírky Angela Silesia „Cherubský poutník“ v překladu Miroslava Matouše a dále i jeho vlastní sbírka „Poslední hlas“ s podtitulem Stíny apokalypsy. A název básnické sbírky ukazuje k tématu, který autora již dlouhou dobu zaměstnává - k úzkosti, která vyvěrá z pošetilosti lidstva, které svět obrací v místo, kde je jen velice nesnadné žít a kde se setkáváme s mnoha důsledky lidského hříchu - od rozbitých vzájemných vztahů po tragicky narušené životní přírodní. Úzkost ze světa, který ztratil původní krásu, harmonii i účelnost, je v básnické sbírce velice zřetelná a živá. Básník si uvědomuje, jak chybí už jen málo, aby se všechno zhroutilo a Země se stala mrtvou planetou. Kdo ví, snad už opravdu můžeme slyšet „Poslední hlas“ - hlas, který zve k nápravě, který však naši současníci odmítají slyšet. Situace je vážnější, než si mnozí uvědomujeme. A přece „Stíny apokalypsy“ mají ještě naději, že budou prozářeny Světlem, které dává nový život.

Z krásně vypravené knížečky poetického sdílení obav i nadějí uvádíme závěrečnou sloku:

Cosí přesahuje nás / až tam, kde tichnou slova sdělná,
jako závoj mizí hlas / kdes na hranici vnímatelná,
obzor, zahalený v tmách / je zahleděný do naděje,
v neslychaných polohách / tón znovuzrozený se chvěje...
avšak babylonský plán / zde dole zvedá šedá zdíva,
uzavřená do svých bran / leč v písku času pomíjívá.

Sociální učení Českých bratří (Jindřich Halama Jr.)

V Centru pro studium demokracie a kultury vyšla nyní v edici Moderní česká teologie obsáhlá studie ThDr. J. Halamy, která byla předložena jako jeho habilitační práce na UK ETF.

Podstatná část studie je rozčleněna do 4 základních oddílů, které chronologicky mapují nejzávažnější etapy vývoje Jednoty bratrské pod těmito kapitolami: Církev jako alternativní společnost? (Petr Chelčický a první generace Jednoty - do r. 1490), Od radikálního odmítnutí ke kritické odpovědnosti (Jednota za Bratra Lukáše 1490 - 1528). Pak následuje Vyrovnávání s vlivy evropské reformace a zápas o společenské uznání (Od Lukášovy smrti do České konfese 1528 - 1575) a konečně Církev jako součást společnosti? (Od České konfese do Třicetileté války 1575 - 1618).

V těchto oddílech je věnována pozornost vztahu Jednoty ke společnosti - i jak se jejich postoje promítaly v jednotlivých praktických ohledech. Proto se setkáváme např. s otázkou postoje k přísaze, k vzdělávání, k soudům, k almužnám, k manželství a rodině, řemeslům a živnostem, majetku a práci, ale také se pojednání dotýká takových témat, jako je vojsko, válka... abychom jmenovali jen některé. Po uvádění postoje Bratří k těmto záležitostem - jak se i postupem doby a okolností měnily - autor předkládá závěrečný oddíl Ve světě, ale ne ze světa (Svébytnost sociálního učení Jednoty), ze kterého citujeme: „Křesťanská víra je postoj ke světu a životu, viditelně se projevující určitými důsledky v lidských vztazích. Konkrétní způsob tohoto projevu je charakterizován požadavkem „hojnější spravedlnosti“ podle Matoušova Kázání na hoře, které pro Bratří zůstává základním pravidlem k poměřování, „jaký má být život synů Božích a skutkové Bohem přikázání“. Sociální odpovědnost křesťana, formovaná těmito pravidly, navazuje prokazatelně na radikální pojetí první reformace.“

Autor připravil studii přehlednou, bohatou odkazy k pramenům a přes závažnost tématu i velice čtivou. Bylo by však nedostatečné ji používat jen jako nástroj k bližšímu historickému poznání postojů našich předchůdců. Samotné téma studie je aktuální. Jak J. Halama uvádí v předmluvě: „Sociální učení, tedy pokus systematicky zformulovat, jak má vypadat dobrý život člověka ve společenství s druhými a zdůvodnit, proč má vypadat právě tak, je aktuální téma v obdobích společenských krizí a hlubokých změn. Taková krize po husitských válkách vedla ke vzniku Jednoty bratrské a formování její sociální praxe, a stejná otázka, jak dobře žít s lidmi a mezi lidmi, se ukazuje jako velmi aktuální i dnes, v situaci hluboké společenské přeměny.“

K této studii je jako příloha připojen spisek (cca 55 stran) Napomenutí - který měl všem v Jednotě sloužit ke skutečnému napravení v křesťanské pravdě a v jeho postavení. Je to tedy autentické vyjádření toho, co bylo v Jednotě pokládáno za podstatný rys dobrého křesťanského života.

recenze připravil B. Kejř

inzerát:

Dám za odvoz harmonium značky Koch - Vídeň. Má nové měchy. Potřeba opravit klávesnici. Fejklůvi, Žďár 82, 468 41 Tanvald

ráj srdce

VRABEC

Vracel jsem se z lovu a šel jsem alejí sadu. Pes běžel přede mnou. Náhle zkrátil krok a plížil se, jako by cítil před sebou zvěř.

Pohlédl jsem alejí a uviděl mladého vrabce se žlutým ozobím a pýřím na hlavě. Spadl z hnízda, neboť vítř silně klátil břízami aleje, a seděl nehybně, bezradně roztáhnuv sotva obřustající křídélka.

Můj pes pomalu se k němu přibližoval, když tu náhle slétl jako kámen z blízkého stromu velký šedivý vrabčák, padl přímo před samu psí tlamu - a všecek zježen, rozčepýřen, se zoufalým a žalostným pískotem skočil dvakráte po zubaté, rozevřené tlamě.

Prispěchal zachránit, vlastním tělem zaštitit svoje dítě... ale celé jeho tělíčko trásl se strachem, hlásek zdivočel a ochraptěl. Vrabec zmíral hrůzou, přece se však obětoval! Jakou obrovskou nestvůrou musel se mu zdát pes! A přece nemohl zůstat na své vysoké, bezpečné větvi... Síla, silnější jeho vůle, vrhla ho odtud.

Můj Trezor se zastavil, couvl... Patrně i on uznal tuto sílu. Spěchal jsem odvolat zaraženého psa a v obdivu jsem se vzdálil.

Ano, nesmějte se! Obdivoval jsem se maličkému, hrdinskému ptáčkovi, obdivoval jsem se záchvatu jeho lásky. Láska, pomyslel jsem si, je silnější než smrt, než bázeň před smrtí. Toliko jí, toliko láskou se udržuje a postupuje život.

Ivan Sergejevič Turgeněv

I ten vrabec nalezl sobě příbytek a vlaštovice hnízdo, v němž by schránila mladé své, při oltařích tvých, Hospodine zástupů, králi můj a Bože můj. (Žalm 84,4)

ŽÁBA

Povím vám svými slovy příběh, který jsem přečetl zpracovaný v jedné francouzské básni. Jednoho večera se ubírala ropucha zvolna svou cestou v koleji, kterou vytlačila vozová kola na polní cestě. Čtyři školáci tudy běželi, měli červené tváře, byli veselí a vedli si hlučně. Uviděli ropuchu. "Ha, zabijme ji!" Tloukli ji pruty. Jeden popadl kámen a ... Vtom uslyšeli zvuk vozových kol. „Počkej!“ řekl jiný chlapci, který držel kámen: „Nechme přes ni přejet kolo!“

Shodli se na tom a mlčky čekali, až se sem vůz dodrkotá. Vozka proklínal osla, který táhl vůz. Tu osel uviděl ropuchu, zastavil se a pak couval, zatímco jej muž tloukl, a potom táhl zase, ale tak, aby se kola otáčela stranou a ropuše neubližila.

Chlapci se cítili zahanbeni. Když osel nechtěl ublížit ropuše, proč by to měli dělat oni?

Jeden z nich se domníval slyšet hlas: „Buď laskav!“ Nikdy nezapomněl, co cítil v oné chvíli. Hoch vyrostl, stal se z něho básník a ve verších vypsál tuto příhodu. Jmenoval se Viktor Hugo.

F. J. Gould

Věz, Bohu v nebesích zná zchystat milé chvílky
jak žába kuňkáním, tak slavík svými trylky.

Angelus Silesius

připravil Miroslav Matouš